

Veri Sorumlusunun Kişisel Verileri Meşru Menfaat Çerçevesinde Kullanma Talebi

Kişisel Verileri Koruma Kurulu Kararı

(Karar No: 2019/78, Karar
T.: 25/03/2019)

03

Olay Özeti

04

Çözümü Gereken Hukuki Sorun

05

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun Kararı

07

Görüşümüz

OLAY ÖZETİ

Petrol piyasasında faaliyet gösteren Şirket, bayi pompa satış hareketlerini “plaka, akaryakıt türü, miktar, fiyat, zaman” bilgilerini içerecek şekilde sorgulama imkanı veren ve ilgili Kurumun anlık erişimine açık olan bir otomasyon sistemi kurmuştur. Şirket, EPDK kararı ile getirilen yükümlülük çerçevesinde kurulan bu otomasyon sistemindeki verileri kullanarak hatalı akaryakıt dolumlarının önüne geçmek için Araç Tanıma Projesi kurmak istemektedir. Bu proje ile akaryakıt ikmal edecek aracın plaka verileri ile kullandığı yakıt türü sistemde otomatik olarak eşleştirilerek kaydedilecek ve Şirket hatalı akaryakıt ikmalinin önüne geçerek meşru menfaatlerini koruyabileceğini belirtmiştir. Bunu yaparken bazı kişisel veriler için açık rıza almaması durumunu ve Araç Tanıma Projesi’nin Kişisel Verilerin Korunması Kanun’u madde 5 fıkra 2 (ç) ve (f) bentleri kapsamında kalıp kalmayacağını değerlendirilmesini istemiştir.

Çözümü Gereken Hukuki Sorun

Çözümü gereken hukuki sorun Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) madde 5'te belirlenen kişisel verilerin işleme şartlarına göre, Şirket'in aldığı kişisel verileri işlemesinin hukuki sebebinin ne olacağı ve bu verileri işlerken ilgili kişilerden açık rıza almasının zorunlu olup olmadığıdır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun Kararı

Kurul yaptığı incelemeye madde 5'in ikinci fıkrasının (ç) bendinden başlamıştır. Buna göre Şirket'in EPDK'nın getirdiği karara göre zorunlu olarak kurduğu denetim sistemi "veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması" kapsamında kaldığından ayrıca açık rıza aranması gerekmemektedir.

Kurul madde 5'in ikinci fıkrasının (f) bendini incelerken ("ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması") veri sorumlularının bazı hususları değerlendirmesi gerektiğine karar vermiştir. Bu hususlar:

- Kişisel verinin işlenmesi sonucunda elde edilecek menfaat ile ilgili kişinin temel hak ve hürriyetlerinin yarışabilir düzeyde olması,
- Söz konusu menfaate ulaşılabilmesi bakımından kişisel veri işlenmesinin zorunluluk arz etmesi,
- Meşru menfaatin halihazırda mevcut, belirli ve açık olması,
- İlgili kişinin temel hak ve hürriyetleri ile yarışabilir nitelikte olan meşru menfaatin elde edilmesi halinde bir yarar sağlanacak olması ve kişisel veri işlenmeksizin başkaca bir yol ve yöntemle bu yararın ortaya çıkmasının mümkün olmaması,
- Meşru menfaat belirlenirken söz konusu yararın çok sayıda kişiyi etkilemesi, yalnızca kâr elde edilmesi ya da ekonomik yararın sağlanması amacına yönelik olmaması, iş süreçlerini ya da bir işleyişi kolaylaştırması gibi şeffaf ve hesap verilebilir nitelikleri haiz kriterlerin esas alınması,
- Bu açıdan ilgili kişinin başta kişisel verilerinin korunması olmak üzere temel hak ve hürriyetlerinin zarar görmesini engellemek amacıyla öngörülebilir, açık ve yakın her türlü tehlikeden uzak tutulması,
- Kişisel verilerin bir veri kayıt sisteminde amaçla sınırlı olarak hukuka uygun işleyişinin temini ile zararı ve ihlalleri engellemek için her türlü teknik ve idari tedbirin alınması,
- Kişisel verilerin işlenmesinde genel ilkelere uygunluğun sağlanması,
- Bu kapsamda, kişinin temel hak ve hürriyetleri ile veri sorumlusunun meşru menfaatinin karşılaştırılarak denge testinin yapılmasıdır.

Kurul bu hususların yanı sıra kişisel verilerin ilk kez işlendikleri amaç dışında başka bir amaca yönelik olarak yeni bir veri işleme faaliyeti gerçekleştirmesi durumunda Kanun'un 5. maddesinde sayılan veri işleme şartlarından en az birine dayanması gerektiği ve yeni veri işleme faaliyetinin Kanun'un 4. maddesinde aranan tüm ilkelerle uyumlu olması gerektiğini belirtmiştir. Bu bakımdan Şirket'in otomasyon sistemindeki verileri hatalı akaryakıt ikmallerini önleyebilmek için işlemesi, yeniden veri işleme faaliyetidir.

Buna göre; hatalı akaryakıt ikmali sebebiyle tüketici ile Şirket arasında çıkacak uyuşmazlıklarda Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca işletici ile birlikte başvuranın da dağıtıcı şirket ile müteselsil sorumlu olmasından dolayı, yeni veri işleme faaliyetinin KVKK madde 5 ikinci fıkra (f) bendine göre işlenmesinin yerinde olduğuna,

Şirket'in bu verileri başka bir amaca yöneltmediği ve ayınlatma yükümlülüğünü yerine getirdiği sürece ilgili kişilerin açık rızasını almadan işleyebileceğine karar vermiştir.

Görüşümüz

KVKK madde 5'e göre:

- 1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.
- 2) Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

- 2.1. Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
- 2.2. Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
- 2.3. Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
- 2.4. Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
- 2.5. İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması,
- 2.6. Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması.
- 2.7. İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması gerekmektedir.

(ç) ve (f) bentlerine baktığımız zaman **“veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması”** EPDK kararını yerine getirmek için veri işleyen Şirket'in açık rıza almamasını yerinde bulmaktayız. **“İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması”** açısından ise hatalı akaryakıt ikmali olduğu zaman tüketiciye karşı müteselsil sorumlu olan Şirket'in veri işleyerek bunun önüne geçmesi halinde meşru menfaatinin olduğunu kabul edebiliriz.

Teşekkürler

Abdullah Erkam Yılmaz
Kurucu Avukat

İletişim:

aeylegal.com
erkam@aeylegal.com

Nagihan Aydın
Avukat

İletişim:

aeylegal.com
nagihan@aeylegal.com

Sorularınız ve görüşleriniz için
bizimle iletişime geçebilirsiniz.